

پرسروصداترین اتفاقات بازار هنر جهان در سال ۲۰۲۲

آزاده باقری؛ در سال ۲۰۲۲، با کم‌رنگ‌شدن همه‌گیری کرونا، همگان منتظر بازگشت بازار هنر به روال پیشین بودند؛ همین‌طور هم شد، بازار هنر در برخی جنبه‌ها به روال گذشته بازگشت، اما در بسیاری جنبه‌ها رشدی بی‌سابقه را نیز تجربه کرد. البته ناگفته نماند، برخی بازارها مانند بازار NFT به‌شدت سقوط کرد. در این گزارش مهم‌ترین اتفاقات بازار هنر جهان در سال ۲۰۲۲ را بررسی خواهیم کرد.

سقوط بازار NFT و خبرهای خوش برای هوش مصنوعی (AI)

در ابتدای سال ۲۰۲۲، به نظر می‌رسید NFTها در مسیر تصرف جهان هستند. در همین حال گالری‌های بسیاری به سمت کویورت‌کردن آثاری رفتند که قابلیت NFTشدن داشتند، اما به دلیل سقوط شدید قیمت ارزهای دیجیتال، قیمت آثار NFT نیز به‌شدت کاهش پیدا کرد. این سقوط قیمت باعث احتیاط گالری‌داران برای ورود به این بازار شد.
باین‌حال خانه حراج کریستیز از پلتفرم جدید خود برای NFT، با نام ۳۰۰ در نوامبر ۲۰۲۲ و پس از کاهش قیمت ارزهای دیجیتال رونمایی کرد.

احتمالا باید نام ابزارهای هوش مصنوعی یا آی‌آی، مانند لنزآ یا چت‌جی‌پی‌تی به گوش‌تان خورده باشد. کار آنها تولید یک اثر بصری یا متنی منحصربه‌فرد و غیرتکراری بر اساس ورودی‌های داده‌شده از سمت کاربر است. قابلیت‌هایی که این ابزارها ارائه داده‌اند، بسیاری را شگفت‌زده کرده است و احتمال دارد این شکفتی در چند سال آتی همچنان ادامه داشته باشد. بدون شک هنرمندانی که بتوانند از این ابزارها برای خلاقیت به‌خرج‌دادن استفاده کنند، در سال‌های پیش‌رو درآمد بسیار خوبی کسب خواهند کرد.

بالاخره سال ۲۰۲۲ سال هنرمندان زن بود

یکی از پرسروصداترین اتفاقات بازار هنر ۲۰۲۲ افزایش انفجاری قیمت آثار هنرمندان زن، افزایش سهمشان از مارکت هنر و افتخارآفرینی‌شان در جوائز مهم هنر معاصر در جهان بوده است. برای مثال جایزه شیر طلایی بی‌نیال ونیز امسال به سیمون لی، هنرمند زن سیاه‌پوست آمریکایی تعلق گرفت و جایزه بهترین پاپوین هنری این بی‌نیال نیز به انگلستان رسید که کینورتیورث سونوئا پویس بود. همچنین برنده جایزه ترنر ۲۰۲۲ ورونیکا رایان بود. پیش از این آرت پرو در گزارشی، گفته بود سهم زنان از بازار هنر در سال ۲۰۲۱ نسبت به گذشته دو برابر شده است و در فهرست گران‌ترین آثار نام فریدا کالو و یاپوینی کوساما به چشم می‌خورد؛ اما جالب‌ترین نکته در بازار هنر ۲۰۲۲ افزایش قیمت آثار هنرمندان زن زیر ۴۰ سال بوده است. از میان ۱۰ اثر گران‌قیمت این سال، در بخش هنر معاصر، هفت جایگاه به هنرمندان زن تعلق داشت و رشد قیمت ناگهانی را به نسبت هم‌نسلان مرد خود تجربه کردند. به نظر می‌رسد نسل جدید هنرمندان زن که غالبا آثارشان در دسته هنر معاصر قرار می‌گیرد، تعیین‌کننده بازار هنر آینده خواهند بود.

کره جنوبی قطب نوظهور بازار هنر در رقابت با ژاپن و سنگاپور

افتتاحیه آرت‌فر فریزر در سنسول در سال ۲۰۲۲ یکی از مهم‌ترین اتفاقات عرصه هنرهای تجسمی بود که بر بازار نیز بی‌تأثیر نبود. کره جنوبی قبل از آرت‌فر فریزر، در سال ۲۰۰۲ یک آرت‌فر دیگر با نام کیف سنول راه‌اندازی کرده بود. هم‌زمانی این دو آرت‌فر در سال ۲۰۲۲ باعث جلب توجه فعالان مارکت هنر به کره‌جنوبی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز هنری جهان شد. همچنین گالری سرای (سرادی‌بور) به‌عنوان تنها نماینده خاورمیانه با نمایش

معرفی هنرمندان جهان معاصر

هنر، پنجره‌ای به مسیری دیگر

من سینتیا میسن هستم، یک هنرمند بصری که در سن‌پترزبورگ فلوریدا کار و زندگی می‌کنم. من در رشته معماری تحصیل کردم و شدیداً تحت تأثیر محیط هستم و حضور در فضای بیرونی برای مشاهده فضا و طبیعت در رویکرد من نقش بسیار حیاتی دارند. توجه من معطوف درک و ثبت ایده اتمسفر یا فضایی است که شاید در نگاه اول نامرئی یا تهی به نظر برسد. سفر و جابه‌جایی، جایگاه مهمی در رویکرد کاری من دارند و هدایت و تفسیر چشم‌اندازهای جدید منجر به افزایش مهارت‌های مشاهده‌گری و آگاهی من شده است. این امر به موضوعات تحقیقاتی جدیدی مانند تاریخچه منطقه‌ای که در آن کار می‌کنم، بومیان و چشم‌اندازهای جغرافیایی‌اش منجر می‌شود.

انسان‌ها وقتی از محل زندگی‌شان جابه‌جا می‌شوند، حس اکتشاف در درون‌شان به وجود می‌آید و من همیشه در زندگی روزمره و داخل استودیوی خود به دنبال این حس هستم. حین

اقامت هنری در کاریزور، روی ساختن سازه‌های کوچک‌تر چینی و از جنس لاین تمرکز کردم.

من هر سازه را با خطوط، اشکال و شبکه‌های چینی شروع کردم که ساختار یا بنیان هر اثر را تشکیل می‌دادند. من از شبکه‌های چینی استفاده کردم تا ساختاری حصارمانند درست کنم و از ساختارهایی ساخته‌شده از لاین استفاده کردم تا تکه‌های چینی را در جای خود ثابت نگه دارم.

من شدیداً تحت تأثیر شبکه‌ها، معماری، خط‌های متعلق به اقوام باستانی و شکست سیستم‌های ساخت بشر هستم. من از شبکه‌ها به عنوان نقطه اصلی آغاز هر کاری که انجام می‌دهم، استفاده می‌کنم. به عنوان یک دانشجوی سابق معماری در دهه ۱۹۹۰، شبکه‌ها در درون من نهادینه شده‌اند. این روش من برای درک و تغییر فضا، رنگ و اشکال است.

من واقعا به استفاده از شبکه‌ها به عنوان نقطه ارجاعی نسبت به شکست مکرر بشر در برابر محیط و خودمان علاقه

گروهی شش هنرمند علی ذاکری، داریوش حسینی، مسلم خضری، عباس نسل‌شاملو، پرهام بیوندی و علی سعیدی در بیست‌ویکمین دوره کیف در ۲۰۲۲ حضور داشت.
کالری دستان نیز به‌عنوان نماینده ایران در فریز سنول آثاری از علی بهشتی را به نمایش گذاشت.
نمایشگاه فریز سنول امسال پربهاوترین نمایشگاه آسیا بود. اما در سال ۲۰۲۳ با رقابت بیشتری روبه‌رو خواهد شد؛ چراکه سنگاپور و ژاپن هرکدام قرار است در این سال یک آرت‌فر مهم راه‌اندازی کنند.
باین‌حال چین و هنگ‌کنگ همچنان پرچم‌داران نخست بازار هنر در آسیا هستند.

استقبال از آثار انتزاعی و سوررئال در ۲۰۲۲ در مقایسه با محبوبیت نقاشی‌های فیگوراتیو در ۲۰۲۱

نقاشی فیگوراتیو یکی از ترندهای سال ۲۰۲۱ بود؛ شاید به این دلیل که پس از همه‌گیری کرونا، نیاز به دیدن افراد و چهره‌های آنها بیشتر شده بود. اگر کاتالوگ نمایشگاه‌های ۲۰۲۱ را ورق بزنید، بر است از چهره‌ها، اشیا و فضاهای داخلی، اما آثار سال ۲۰۲۲ این‌گونه نیست.

دارم. شبکه دکارتی که می‌بینید نقش مهمی در آثار من بازی می‌کند. من شیفته مسئله فضای خصوصی در برابر فضای عمومی و سیستم‌های قدرت‌محور کدگذاری‌شده هستم.

شبکه‌بندی فضا نشان‌دهنده نحوه کنترل انسان‌ها بر یکدیگر از طریق محیط زیست ماست. اثر من موازی دسته‌بندی پنهان قدرت و نحوه کنترل‌شدن ناگهانی ما توسط مصرف‌گرایی و رفتارهای کاربرگرایانه است. ضمناً این هم اضافه کنم که مواد اولیه و عناوین بخش جدایی‌ناپذیری از رویکرد کاری‌ام محسوب می‌شوند. من آنها را به عنوان نکته‌ای برای گفت‌وگو با بیننده می‌بینم که گاهی از طنز تلخ به عنوان نقطه‌ای برای ارتباط بهره می‌برم.

مواد اولیه من هم به عنوان ادای احترامی به فعالیت یا لحظه‌ای در زمان عمل می‌کنند؛ برای مثال، من از کاغذباطله‌های خردشده برای پرکردن کارها استفاده می‌کنم؛ ایده عدم صداقت و لاپوشانی که زندگی بشر را دچار مصیبت کرده است. جاذبه بهترین دوست من است. من واقعا از این شکل آویزان خوشم می‌آید، چون یادآور چیزهای زیادی است؛ پوست آویزان، سازه‌ای در حال فروریختن، یک پرش زمانی. من از جاذبه برای خلق شماییلی از سیستم‌های انسانی که شاهد دست‌وپازدن‌شان بوده‌ایم و در مواردی شکست می‌خورند، استفاده می‌کنم. استفاده از رنگ عنصر دیگری است که با اثر تغییر می‌کند.

آثار من با استفاده پهنه‌ای از مواد اولیه در مواجهه با فجاج ایجادشده به دست انسان‌ها که نتیجه تردید و عدم اطمینان انسان نسبت به بی‌کفایتی خود است، به شوخ‌طبعی و زیبایی دست پیدا می‌کنند. ضمناً این آثار زوائد انسانی را نیز در خود دارند؛ مواردی نظیر دست‌ها، پاها و فالوس‌هایی با اشکال حیوانی یا طبیعی. آنها نشان‌دهنده فاجعه هستند، هم به شکل طبیعی و هم مصنوعی. جایی که تکه‌های بوم آویزان، پودر مرمر درخشان، اوراق باطله خردشده و رنگ‌هایی خاکی و زمینی تصویرگر تم‌هایی شامل ناپایداری زیرساخت‌های ما، نامناسب‌بودن سنت‌های‌مان و تعامل اشتباه انسان با جهان طبیعی هستند.

سال ۲۰۲۰ پرنده جایزه اقامت هنری در بنیاد ورلینزر، تائوس، نیومکزیکو شد.
به هر هنرمند محل اقامت مخصوص خودش و استودیویی مشترک داده می‌شود تا به کار بپردازد. حین اقامت در ورلینزر من تابلو مجسمه‌های نرم بزرگ‌تر متعددی را تکمیل کردم که روی دیوار نصب شده و تا روی زمین کشیده می‌شوند.

شبکه شل با داریست، اثری بود که در بنیاد ورلینزر خلق شد و حفره‌های بزرگی شبیه دهانه‌های غار در خود دارد که یادآور غارهای لاسکو هستند، محل تولد آستره و خلق اولین تصاویر بشریت.

من همواره در حال جست‌وجوی موضوعات مختلفی هستم که طی زندگی روزمره با آنها مواجه می‌شوم؛ حال نتیجه قدم‌زدن در محیط طبیعی‌ام باشند، چه رابطه بین پیشینه تاریخی با فرهنگ عامه یا پیداکردن مواد اولیه درست

نقاشی‌های انتزاعی و سورئال امسال مورد توجه بیشتری قرار گرفته‌اند؛ آثار انتزاعی جید فادوجوتیمی در حراج فیلیبس هنگ‌کنگ رکورد جدیدی زد و مجموعاً ۱۰۵ میلیون دلار فروخته شد. همچنین نمایشگاه «سوررئالیسم فراتر از مرزها» در ۲۰۲۲ در موزه متروپولیتن و نمایش آثار هنرمندان کمترشناخته‌شده سوررئالیست در تیت مدرن توجه‌ها را دوباره به این جنبش هنری جلب کرد و انتظار می‌رود نتایجش را در بازار هنر ۲۰۲۳ مشاهده کنیم.

تا اینجا از جنجالی‌ترین اتفاقات بازار هنر ۲۰۲۲ گفتیم، اما خوب است که به معترضان به وضعیت اقلیمی و آب‌وهوایی کره زمین نیز اشاره کنیم؛ اگرچه پرتاب یک‌یک به سمت مونالیزا یا پاشیدن سوپ روی گل‌های آفتابگردان ونکوگ، در صدر اخبار قرار گرفت اما در نهایت نه تولیدکنندگان اصلی گازهای گلخانه‌ای جهان را تحت فشار قرار داد و نه بر مارکت آثار ونکوگ و داوینچی تأثیری گذاشت. می‌توان گفت سال ۲۰۲۲ بیش از آنکه اطلاعاتی درباره هنرمندان، مجموعه‌داران و متخصصان دنیای هنر بدهد، چشم‌اندازی از آنچه باید در سال ۲۰۲۳ انتظارش را داشته باشیم، ارائه داد.

اخبار برگزیده

نمایشگاه نقاشی‌های ۳ بانوی هنرمند

فرهنگسرای اندیشه نمایشگاه آثار هنری «کانون یاران قلم» را با حضور سه بانوی نقاش و یک هنرمند میهمان برگزار می‌کند. به گزارش روابطعمومی فرهنگسرای اندیشه، هم‌زمان با فرارسیدن میلاد امیرالمؤمنین و دهه فجر، نمایشگاه آثار هنری «کانون یاران قلم» به همت نگارخانه فرهنگسرای اندیشه برگزار می‌شود. در این نمایشگاه سه بانوی هنرمند و یک هنرمند میهمان جدیدترین آثار هنری خود در رشته نقاشی را در معرض دید عموم علاقه‌مندان قرار می‌دهند. بر این اساس، شایسته حیدری، شقایق (زهره) موسوی و طاهره غلامشاهی جدیدترین آثار خود را به نمایش می‌گذارند. همچنین محمود عزیزی به‌عنوان هنرمند میهمان در این جلسه حضور دارد. آثار این هنرمندان در سبک رئال بوده و با تکنیک‌های رنگ روغن و آبرنگ و نقش‌برجسته روی سفال آماده شده است. علاوه بر برپایی نمایشگاه، امروز سه‌شنبه ۱۸ بهمن از ساعت ۱۰ نیز یک کارگاه آموزشی به همت تیم برگزاری این نمایشگاه در نگارخانه اندیشه برگزار می‌شود. بر اساس این گزارش، این نمایشگاه روز جمعه ۱۴ بهمن در نگارخانه اندیشه افتتاح شد و تا ۲۱ بهمن در این مکان ادامه دارد. علاقه‌مندان برای بازدید از این نمایشگاه می‌توانند از ساعت ۹ تا ۱۷ به فرهنگسرای اندیشه مراجعه کنند. فرهنگسرای اندیشه واقع در بوستان شهید منفردنیایی (اندیشه) است.

برگزاری ورکشاپ طراحی کاراکتر و خلاقیت در طراحی «ورکشاپکون» در قزوین

حمیدرضا داودی، طراح و گرافیست کارگاه یک‌روزه «ورکشاپکون» را با موضوع «طراحی کاراکتر و خلاقیت در طراحی» برای معلمان هنر استان قزوین برگزار کرد. کارگاه یک‌روزه «ورکشاپکون» برای آموزش «طراحی کاراکتر و خلاقیت در طراحی» با همکاری گروه فرهنگ و هنر استان قزوین، از سوی حمیدرضا داودی در نخستین هفته از بهمن‌ماه سال جاری برگزار شد. این ورکشاپ در ادامه مجموعه ورکشاپ‌هایی برگزار شد که پیش‌تر به دعوت دانشگاه‌های مختلف و با عنوان «ویژگی» برگزار شده بود که اکنون در دور جدید برگزاری، تحت عنوان «ورکشاپکون» برگزار می‌شوند. در این دور از ورکشاپ‌ها، غیر از خلاقیت در طراحی کاراکتر، حمیدرضا داودی به معرفی قلم‌های دست‌سازی پرداخت که هر شخصی امکان ساخت آنها را براساس نیاز و ویژگی‌های مورد انتظار خودش دارد. منظور قلم‌های شخصی است که با وسایل ساده پیرامون قابل تولید هستند و تفاوت آنها به وسعت خلاقیت هر فرد متنوع و متفاوت است. داودی درباره بازخورد کارگاه «ورکشاپکون» و تأثیر آموزش‌ها بر معلمان هنر استان قزوین، بیان کرد: «با توجه به تمرکز بسیار نمایشگاه‌ها و به طور کلی وقایع و رویدادهای هنری در تهران، بی‌تردید تداوم

برگزاری کارگاه‌هایی از این دست در شهرهای دیگر کشور، به برقراری تعادل در تراکم اتفاقات هنری و بهره‌بردن علاقه‌مندان و دست‌اندرکاران هنر و فرهنگ از رویدادهای فرهنگی کمک بسیاری می‌کند». حمیدرضا داودی پیش‌ازاین نیز کارگاه‌هایی با موضوعات مشابه به دعوت دانشگاه‌های مختلف در سال‌های گذشته برگزار کرده که «خلاقیت» نقش محوری این کارگاه‌ها را به خود اختصاص می‌دهد. از جمله خلاقیت در طراحی و رویکرد به آن و اساسا اولویت‌دادن به خیال در تولید اثر هنری، خلاقیت در طراحی کاراکتر، خلاقیت در ساخت انواع قلم با ابزار هنری که هر هنرمندی با آن اثر هنری خویش را اجرا می‌کند. داودی معتقد است: «برداشتن به خلاقیت فردی باعث شکل‌گیری ابزار شخصی بسته به نیاز هنر هنرمند شده و نتیجه آثار بسیاری با بیان و سبک و سیاق شخصی و متنوع‌تر تولید می‌شود».

برگزاری کارگاه‌های «ورکشاپکون» در سال آینده تداوم دارد و هم‌اکنون داودی در حال برنامه‌ریزی برای برگزاری کارگاه‌های دیگر از سری «ورکشاپکون» است.

آثاری از هنرمند ایرانی در گالری Counihan میلیون شهری که می‌توان به همه جا برد

نمایشگاه آثار ستاره حسینی با عنوان «I Take My City» نشان‌دهنده شهری است که می‌تواند در کف دست جا بگیرد، شهری که می‌توان آن را همه جا برد. یک شهر مینیاتوری که می‌تواند نشان‌دهنده اشتیاق یا ناامیدی باشد و برگرفته از نوستالژی هنرمند برای تهران است. ستاره حسینی تصاویری به اندازه کف دست از شهر خود خلق می‌کند. او می‌گوید: «شهری که مردم از کودکی در آن زندگی می‌کنند، بار عاطفی عمیقی برای آنها ایجاد می‌کند. انگار شهر بدن آدم‌ها می‌شود. کسانی که به ترک‌کردن آن فکر می‌کنند با این سؤال روبه‌رو می‌شوند که با چیزهایی که به آنها احساس وابستگی می‌کنند چه می‌توانند بکنند؟». نمایشگاه آثار ستاره حسینی از ۴ فوریه تا ۲۶ مارس ۲۰۲۳ برپاست.